

Slutliga villkor för dagvatten från Skräppekärr sorteringsanläggning, Renova Miljö AB, Göteborgs kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län avslutar provotidsförfarandet enligt delegationens beslut den 24 mars 2010 (Dnr 551-8841-2007) och beslutar enligt 9 kap. miljöbalken att följande nya villkor ska gälla för verksamheten.

18. Föroreningarna i behandlat dagvatten får vid utsläpp till recipient inte överskrida följande halter, beräknade som medelvärden per kalenderår.

Parameter	Halt	Enhet
Kadmium	0,6	µg/l
Kvikksilver	0,1	µg/l
Bly	0,03	mg/l
Krom	0,03	mg/l
Koppar	0,1	mg/l
Nickel	0,04	mg/l
Zink	0,3	mg/l
Oljeindex	3	mg/l
Suspenderat material	50	mg/l

pH ska ligga i intervallet 6,5-9 vid respektive mättillfälle.

Utsläppet ska kontrolleras genom samlingsprov, som tidsstyrd eller flödesstyrd provtagning, minst tre gånger per år jämt fördelat över året eller i den högre omfattning som tillsynsmyndigheten bestämmer. Analys och provtagning ska ske enligt vedertagna och verifierbara metoder. Omfattningen och metoden för kontrollen ska fastställas i kontrollprogram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Ovan angivna begränsningsvärden börjar gälla 12 månader efter att beslutet vunnit laga kraft. Fram till dess får föroreningshalterna i det avledda dagvattnet till Göta älv som årsmedelvärde inte överstiga 150 mg TOC per liter.

I övrigt gäller Miljöprövningsdelegationens beslut den 24 mars 2010, dnr 551-8841-2007.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i Göteborgs-Posten. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 till detta beslut.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund och tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 24 mars 2010 (Dnr 551-8841-2007) Renova AB (numera Renova Miljö AB) tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och utökad verksamhet vid Skräppekärrs sorteringsanläggning i Göteborgs kommun. Avgörandet om vilka slutliga villkor som skulle gälla i fråga om föroreningshalter i utgående dagvatten sköts upp under en prøvotid.

Tillståndet omfattar sortering och omlastning av avfall, flisning av träavfall och annat brännbart avfall, balning av återvinningsmaterial och brännbart avfall samt mellanlagring av farligt avfall och andra utsorterade avfallsfraktioner till en årlig mängd av högst 125 000 ton. För tillståndet gäller 17 slutliga villkor och ett delegationsvillkor (kopplat till villkor 9).

Av grundtillståndet framgick att Renova AB under prøvotiden skulle utreda:

U1. Föroreningsnivåer i det behandlade dagvattnet som kan klaras.

Utredningen samt förslag till slutliga villkor skulle senast två år efter idrifttagandet av det nya reningssteget ges in till Miljöprövningsdelegationen. Miljöprövningsdelegationen beviljade den 20 mars 2015 ändring av villkor U1 med förlängd tidsfrist till den 26 mars 2016.

Under prøvotiden och till dess annat beslutas gäller följande provisoriska föreskrift.

P1. Dagvattnet ska behandlas via sandfång och oljeavskiljare till en pumpgröp. Vattnet som avleds till Göta älv får som årsmedelvärde och riktvärde innehålla högst 150 mg TOC per liter.

Ärendets handläggning

Prövotidsutredningen kom in till Miljöprövningsdelegationen den 23 mars 2016. Efter kompletteringar har utredningen remitterats till Miljöförvaltningen i Göteborg som är tillsynsmyndighet, Göteborgs Stad - Kretslopp och vatten, Länsstyrelsen samt Räddningstjänsten i Storgöteborg. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen och Miljöförvaltningen. Räddningstjänsten har meddelat att man inte har något att erinra. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena. Miljöförvaltningen har i egenskap av tillsynsmyndigheten även fått möjlighet att bemöta Länsstyrelsens yttrande.

Prövotidsutredning med yrkanden och förslag till villkor

Med stöd av utredningen yrkar Renova att provotidsförfarandet avslutas och nedanstående slutliga villkor meddelas.

18. Föroreningsnivåer i behandlat dagvatten får vid utsläpp till recipient inte överskrida följande halter beräknade som medelvärden per kalenderår.

Parameter	Halt (mg/l)
Bly	0,025
Kadmium	0,0006
Krom	0,025
Kvicksilver	0,00015
Koppar	0,25
Nickel	0,040
Zink	0,25
Oljeindex	3
Suspenderat material	50

Kontroll av vattnet ska ske genom provtagning av vattnet efter reningsanläggningen och innan det släpps ut till recipienten. Kontroll ska ske i den omfattning som anges i verksamhetens kontrollprogram.

Villkoret träder i kraft 12 månader efter att de slutliga villkoren vunnit laga kraft.

Renovas motivering till yrkat villkor 18

Föreslagna villkorshalter är i stort sett samma som det som har beslutats om för Högsbo sorteringsanläggning (Högsbo). Verksamheterna påminner mycket om varandra och har likvärdiga tillstånd. Dagvattnet från båda anläggningarna mynnar slutligen ut i Västerhavet. Anläggningarna har dock olika utsläppspunkter. Utsläppspunkten för Högsbo har en något känsligare recipient än Skräppekärr vars vatten släpps direkt till Göta älv. Dessutom har Miljönämnden i sitt yttrande över tillståndsansökan för verksamheten anfört att Skräppekärr bör få en likvärdig kvalitet på utgående vatten som Högsbo.

Bakgrunden till att Renova föreslagit en något högre villkorshalt på suspenderat material för Skräppekärr än vad Högsbos villkor anger är att anläggningarnas recipienter skiljer sig åt. Utsläppen från Skräppekärr kommer endast ha en försumbar påverkan på Göta älv pga. älvens stora flöde och befintliga vattenkvalitet. Dess-utom har två liknande sorteringsanläggningar, Hultet avfallsanläggning (diarienummer 551-42042-2013) respektive Kikås avfallsanläggning (diarienummer 551-18154-2013), med betydligt mindre recipienter erhållit villkorvärden för suspenderat material på samma nivå, nämligen 50 mg/l.

För att kunna innehålla föreslagna villkorshalter behöver en ny reningsanläggning installeras på Skräppekärr. Den rening som utretts och planeras kommer att bestå av slamavskiljare, oljeavskiljare, inblandningstank och doserstation för flockningsmedel, lamellseparator med flocktank samt en filtertank. Reningstekniken har i labbförsök visat på goda förutsättningar att klara de villkorshalter som Renova yrkar på.

Renova bedömer det som nödvändigt att föreslagna villkorshalter träder i kraft tidigast 12 månader efter att de slutliga villkoren vunnit laga kraft. Detta med anledning av att en ny fungerande reningsanläggning behöver tas i drift.

Installationen av den nya reningsanläggningen kommer innebära omfattande projektering, upphandling, avveckling av befintlig reningsanläggning samt uppbyggnad och intrimning av ny reningsanläggning. Renovas beräkning är att det krävs minst 12 månader för att färdigställa ovanstående projekt samt nå en stabil rening.

Önskemål om klargörande av villkor 12

I befintligt villkor 12 framgår bl.a. att allt förorenat vatten från verksamheten ska behandlas i sandfilter eller motsvarande rening. Renova önskar ett klargörande av formuleringen "motsvarande rening". Renova anser att "motsvarande rening" även borde kunna vara en motsvarande mer effektiv rening, då villkorsformuleringen annars skulle hämma teknikutveckling inom området.

Sandfilter är en teknik som Renova har testat för rening av påverkat dagvatten. Erfarenheter från dessa tester är att tekniken har en väldigt varierande reningseffekt. Dessutom ger den stora mängden partiklar som finns i denna typ av vatten stor risk för igensättning av filter och detta trots rätt dimensionering och kraftig backspolning. Ytterligare en nackdel är att den kraftiga backspolningen ger en omfattande vattenförbrukning.

Mot bakgrund av ovanstående anser Renova att nuvarande formulering av villkor 12 även bör kunna inkludera en mer effektiv rening i form av föreslagen teknik.

Renovas prövotidsredovisning

Vattenrening

På Skräppekärr sorteringsanläggning finns i dag en reningsanläggning som renar dagvattnet innan det släpps ut till Göta älv. Anläggningen installerades våren 2013. Innan dagvattnet leds till reningsanläggningen samlas det upp i dikesdammar inom anläggningen. Reningsanläggningens första steg är storrensavskiljningen som består av en mekanisk renstrappa där större fasta föremål avskiljs. Efter detta leds vattnet till en slamavskiljare och vidare in till en oljeavskiljare. Vattnet pumpas därefter in i container med filterrening. Inne i containern finns två separata linjer med samma filteruppsättning. Varje linje har två påsfilter som vattnet först passerar, därefter leds vattnet genom två på varandra följande barkfilter och till sist genom två kolfilter. Slutligen leds vattnet ut i Göta älv.

Då reningsanläggningen inte renat dagvattnet i tillräcklig utsträckning och inte heller haft en tillfredställande driftsäkerhet har anläggningen efterhand modifierats. Bland annat har en klack före storrensavskiljningen lagts till som ett första steg i rensavskiljningen och första filtret i reningsanläggningen som ursprungligen var ett partikelstamfilter, har bytts ut till ett påsfilter. Dessutom har en effektivare pump installerats efter oljeavskiljaren.

Förändringen av reningen har periodvis lett till viss förbättring, dock har inte tillfredställande haltnivåer och driftsäkerhet uppnåtts.

Ett återkommande problem har varit att reningsanläggningen satt igen efter kraftiga regn och därav inte klarat rena allt uppkommet vatten. Det har inneburit att stora vattenmassor samlats på planen inom anläggningen. Igensättningen beror på att filtrena är för fina vilket ger en låg flödeskapacitet. Dessutom har avskiljningen av

vissa tungmetaller trots omfattande åtgärder inte lyckats uppfylla de krav som ställts på leverantören av reningsanläggningen.

Sammanfattningsvis har nuvarande reningsanläggning inte fungerat såsom först utlovats av leverantören. Renova har därför valt att börja om från början och utreda en helt ny anläggning.

Anlitad konsult föreslår att Renova i första hand ska förbättra avskiljningen av slam (suspenderat material) i det inkommande dagvattnet genom att installera en rätt dimensionerad slamavskiljare och komplettera med flockning- samt sedimenteringssteg för att avskilja fint suspenderat material och hydroxider av tungmetaller. Nedan följer en sammanfattning av föreslagna åtgärder:

Införande av förbättrad slamavskiljning

För att förbättra avskiljning av suspenderade partiklar rekommenderas att säkerställa att flödet till slamavskiljaren stryps till 30 m³/h. Utrustningen kommer kontinuerligt rena dagvattnet från större suspenderat material. Slam sugts från slamavskiljarna med flytbar läns pump eller fast installerade sandpumpar och avvattnas i en filtercontainer.

Dosering av kemikalier

Tillsats av kemikalier är en av de vanligaste metoderna för att bryta kolloidala suspensioner i syfte att avskilja fint suspenderat material. En kemikalie tillsätts då för att neutralisera laddningarna på partiklarna. Kemikalien tillsätts under kraftig omrörning. Sedan sker flockning under långsam omrörning och sedimentering av flockar i en lamellseparator. Utförda labbförsök visade att det är lämpligt att använda flockningsmedel Tanfloc SH (biologiskt nedbrytbar koagulant med katjoniska egenskaper) i dosering 20-40 g/m³.

Ytterligare poleringssteg samt slamhantering

Det kan även installeras ett påstryckfilter för polerande rening av dagvattnet. Slam från lamellavskiljare pumpas med en excenterskrupump och avvattnas i ett containerfilter. Efter avvattningen transporteras slammet till en deponi.

Yttranden

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen föreslår att provotidsförfarandet avslutas och att följande slutliga villkor meddelas:

18. Föroreningarna i behandlat dagvatten får vid utsläpp till recipient inte överskrida följande halter, beräknade som medelvärden per kalenderår.

Parameter	Halt	Enhet
Kadmium	0,6	µg/l
Kviksilver	0,1	µg/l
Bly	0,03	mg/l
Krom	0,03	mg/l
Koppar	0,1	mg/l
Nickel	0,04	mg/l
Zink	0,3	mg/l
Oljeindex	3	mg/l

Suspenderat material	50	mg/l
----------------------	----	------

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid utsläppspunkt till recipient. Kontroll ska ske i den omfattning som fastställs i kontrollprogram.

Ovan angivna begränsningsvärden börjar gälla 12 månader efter att beslutet vunnit laga kraft. Fram till dess får föroreningshalterna i det avledda dagvattnet till Göta älv som årsmedelvärde inte överstiga 150 mg TOC per liter.

19. Åtgärder ska vidtas för att förhindra att dagvatten blir stående på ytor där avfall lagras om avfallet innehåller föroreningar som riskerar att lakas ur när avfallet står under vatten.

Motivering till villkor 18

Länsstyrelsen anser att den tid på 12 månader som Renova föreslagit för att uppföra och trimma in det kompletterande reningssteget är rimlig. Därför ska de slutliga begränsningsvärdena träda ikraft 12 månader efter att beslutet vunnit laga kraft. Under denna tid ska värdena enligt det provisoriska villkoret, dock inte som riktvärde utan som begränsningsvärde, fortsätta att gälla även om Renova givetvis ska sträva efter att innehålla de slutliga haltnivåerna för samtliga parametrar.

Det finns många osäkerheter i kontroll av dagvatten och Länsstyrelsen anser därför att det räcker att ange begränsningsvärden för dagvatten med en värdesiffra. Vidare föreslår Länsstyrelsen att villkor för kadmium respektive kvicksilver, där halterna är låga, ska anges i enheten µg/l för att underlätta läsbarheten.

Länsstyrelsen delar Renovas bedömning vad gäller halten för suspenderat material samt tar i beaktande att flera andra anläggningar av likartad karaktär också erhållit ett begränsningsvärde på 50 mg/l för suspenderat material.

Renova har yrkat på ett årsmedelvärde om 0,25 mg/l för koppar. Vid en genomgång av drygt tio andra beslut för liknande verksamheter i regionen är det enbart en verksamhet (Renovas anläggning i Högsbo) som erhållit så höga villkorvärden för utgående dagvatten när det gäller koppar. Med anledning av att Renovass utredning visat att inget värde avseende koppar legat över 0,07 mg/l de senaste tre åren anser Länsstyrelsen att begränsningsvärdet avseende koppar bör sättas till 0,1 mg/l vilket ändå är förhållandevis högt i jämförelse med andra anläggningar.

Av Renovas redovisning framgår att provtagning av utgående dagvatten skett 24 gånger under åren 2013-2015. Det är Länsstyrelsens uppfattning att provtagning även framgent bör ske i ungefär samma omfattning men beroende på hur pass stabila/instabila värdena blir i den kompletterande reningsanläggningen kan provtagningsintervallen behöva justeras vilket kan ske inom ramen för tillsynen och i kontrollprogrammet. I kontrollprogrammet bör minst anges provtagningspunkt, provtagningsmetod, hur förvaring av prover ska ske före analys, provtagningsintervall och analysmetod.

Dagvattnet släpps ut i Göta älv, vattenförekomst (SE641358-127426), som enligt VISS har en otillfredsställande ekologisk potential. För att uppnå en vattenstatus som motsvarar God ekologisk potential behöver det i första hand genomföras åtgärder som motverkar den påverkan på vattenförekomstens hydrologi och/eller morfologi och eventuellt även andra fysiska förändringar som orsakas av vattenkraftsverksamhet. Länsstyrelsen anser inte att de nu aktuella

begränsningsvärdena för utsläpp av renat dagvatten på något sätt motverkar
möjligheten att nå miljö kvalitetsnormen.

Motivering till villkor 19

Renova har redogjort för hur dagvatten kan komma att samlas på området vid kraftiga regn. Renova menar att den nu planerade kompletterande reningsanläggningen är mer effektiv än nuvarande anläggning varför problemen förväntas minska. Såsom Länsstyrelsen uppfattar ansökan åtar sig även Renova att utreda denna hantering av dagvatten närmare i samband med detaljprojekteringen av den nya reningsanläggningen. Renova har själva beskrivit att risken med att dagvatten blir stående på ytor med avfall är att urlakningen av föroreningar skulle kunna öka.

Länsstyrelsen anser inte att det är förenat med bästa teknik att stadigvarande förvara avfall på ytor som riskerar att översvämmas och ser därför positivt på Renovas planer på att se över och vidta åtgärder för att förhindra att så sker. Länsstyrelsen anser att krav på åtgärder ska utformas som ett särskilt villkor men överlåter åt Renova att besluta om vilka åtgärder som är bäst att genomföra.

Kommentar till villkor 12

När det gäller tolkning av villkor är det tillsynsmyndigheten som har tolkningsföreträde och i sak kan yttra sig om denna specifika frågeställning. Länsstyrelsens intention med det föreskrivna villkoret var dock att förorenat vatten skulle behandlas i sandfilter eller motsvarande rening med ”minst” motsvarande rening.

Miljöförvaltningen i Göteborg

Miljöförvaltningen anser att Renova tillräckligt besvarat kompletteringsfråga 3.

För kompletteringsfråga 1 har Renova inte, enligt Miljöprövningsdelegationens begäran, redovisat konsekvenser för att följa SS-EN 858-2 och Gryaabs riktlinjer gällande avrinningskoefficient 1,0 vilket är en brist. Miljöförvaltningen anser att det är rimligt med en sådan redovisning och en överblickbar uppställning, inklusive kostnad för respektive alternativ, bredvid den förespråkade koefficienten 0,8 för att kunna ta till det föreslagna slutvillkoret. Detta bör kompletteras innan slutliga villkor kan beslutas.

För kompletteringsfråga 2 undviker Renova att redovisa möjliga lösningar för att åtgärda problem med översvämningar inom området trots att det var ett rimligt krav från Miljöprövningsdelegationen. Detta bör kompletteras innan slutliga villkor kan beslutas.

Eftersom miljöförvaltningen i dagsläget genom sin tillsyn inte uppfattat hur Renova konkret förebygger och minimerar uppkomst av dagvatten från verksamheten exempelvis genom mottagningskontroll för att undvika/minimera hantering av farligt avfall och hushållsliknande avfall på öppna ytor så är frågan om översvämningar viktig att tillräckligt utreda och slutligen reglera.

På samma sätt skulle Renova kunnat visa hur de arbetar med differentierad avfallshantering på sin verksamhetsyta exempelvis genom varaktigt hårdgjorda ytor så att det mest förorenade dagvattnet går önskad väg till rening eller vid behov under tak/övertäckning för att minimera risk för urlakning av föroreningar till dagvattnet.

Likaså skulle Renova behöva komplettera med förslag på åtgärder för att minska den inte obetydliga belastningen på dagvattnet från den så kallade bränslekross (till förbränning) som i dag sker helt öppet och givetvis bidrar till nuvarande föroreningsnivåer. Detta bör kompletteras innan slutliga villkor kan beslutas.

När det gäller villkor för suspenderat material ska inte recipientens eventuella tålighet vara avgörande så att Göta älvs stora flöde genom spädning ger liten miljöpåverkan utsläppet som Renova beskrivit. Renova bör i stället i sin redovisning utgå från bästa teknik för sina utsläpp från verksamheten och utifrån en väl motiverad rimlighetsavvägning gällande nyttan av skyddsåtgärden jämfört kostnaden för densamma, peka på rimligaste alternativet.

När det gäller utjämningsmagasin/fördröjningsmagasin finns inget åtagande av Renova och heller ingen redovisning ställt till verksamhetens omsättning till varför det inte är rimligt att genomföra trots den miljönytta som utredningen påpekar.

När det gäller utsläpp av metaller framgår av utredningen att zink förekommer i högre halter än riktvärdet men även att avskiljning av bly, kadmium, krom, nickel och kvicksilver kan behöva förbättras i framtiden. Renova har inte i sitt förslag till föroreningsnivåer motiverat valda nivåer i förhållande till bästa teknik. Miljöförvaltningen bedömer att förbättrande åtgärder såsom exempelvis mer noggrann mottagningskontroll, differentierad hantering på olika ytor, viss hantering under skydd, fördröjningsmagasin och mer skyddad bränslekross skulle kunna sänka föroreningsnivåerna i dagvattnet från anläggningen och därmed möjliggöra slutliga villkor som mer utgår från bästa teknik och inte analyser av nuvarande teknik och hantering.

Miljöförvaltningen har läst Länsstyrelsens yttrande och därefter meddelat att man vidhåller att det fortsatt finns ett behov av komplettering enligt tidigare lämnade synpunkter innan slutliga villkor beslutas.

Räddningstjänsten i Storgöteborg

Räddningstjänsten har tagit del av remisshandlingarna och har inget erinra.

Sökandens bemötande av yttranden

Bemötande av Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen bedömer att det finns osäkerheter i kontrollen av dagvatten och anser därför att det räcker att ange begränsningsvärden för dagvatten med en värdesiffra. Renova accepterar detta förslag till förändring av begränsningsvärdena utifrån motiveringen i yttrandet. Länsstyrelsen föreslår också ett lägre begränsningsvärde för koppar (0,1 mg/l) än det Renova tidigare har yrkat på (0,25mg/l). Renova kan dock godta att begränsningsvärdet för koppar fastställs i enlighet med Länsstyrelsens förslag, utifrån den motivering som framgår av deras yttrande.

Vidare föreslår Länsstyrelsen ytterligare ett villkor, villkor 19, vilket innebär att Renova får krav på sig att vidta åtgärder för att förhindra att avfall förvaras på ytor som riskerar att översvämmas. Renova kan acceptera villkoret men det behöver förtydligas för att det ska vara möjligt att efterleva och för tillsynsmyndigheten att kontrollera efterlevnad. Renova föreslår att villkor 19 formuleras enligt följande:

19. Avfall får inte bli stående i dagvatten mer än tillfälligt i samband med kraftig nederbörd, brand eller liknande. Villkoret börjar gälla 12 månader efter att beslutet vunnit laga kraft.

För att Renova ska kunna vidta åtgärder för hantering i samband med byggnation av det nya reningsverket är det nödvändigt att villkoret börjar gälla först när reningsanläggningen är på plats. Renova föreslår således att villkor 19 ovan börjar gälla samtidigt som de nya begränsningsvärdena för anläggningen.

Bemötande av Miljöförvaltningens yttrande

Miljöförvaltningen anser det vara en brist att Renova inte utfört beräkningar av flödet med avrinningskoefficient 1,0. Renova kvarhåller sin bedömning att 0,8 är en mycket väl tilltagen avrinningskoefficient.

Renova har gjort datasimuleringar av hur dagvatten ansamlas på anläggningen vid ett tvåårsregn och dessa visar att det sker i och runt diken på området. Inget vatten lämnar anläggningsområdet utan hålls kvar tills det kan ledas genom reningsanläggningen och vidare ut i Göta älv. Även vattenmängderna vid ett tioårsregn kommer att kunna hållas kvar inom området. Ett tvåårsregn kan innebära att avfall blir stående i vatten kortare period men den nya reningsanläggningens ökade kapacitet och robusthet innebär att vattnet kan renas och släppas ut från anläggningen mycket snabbare än tidigare. På detta sätt minskar tiden avfallet står i kontakt med vatten. Se även förslag på ytterligare villkor 19.

Renova har dokumenterade rutiner för hur arbetet på anläggningen ska utföras. Arbetssätten syftar till att minska verksamhetens påverkan av dagvattnet. Rutinerna innebär att vi arbetar aktivt med avfallskontroll för att förhindra att fel avfallslag kommer in på anläggningen. Kontrollen sker i första hand vid mottagning i vågen. Ifall det fattas misstanke om att fel avfallslag registrerats kontrolleras lasten noggrant genom att den töms upp på avskild yta och undersöks separat. För att undvika urlakning från småelektronik och vitvaror, som är så skadade att dess kåpa inte skyddar mot nederbörd, förvaras detta avfall väderskyddat. Övrigt farligt avfall som felaktigt inkommer till anläggningen lagras i separat container. Det finns även rutiner för städning som innebär att sorteringsytorna sopas två gånger dagligen och diken rensas varje vecka. Renova anser att dessa åtgärder är tillräckliga för att minimera påverkan på yttre miljö.

Renova vidhåller att bästa teknik har valts utifrån dagvattnets och anläggningens egenskaper. Nuvarande reningsanläggning har inte varit tillräckligt effektiv och Renova valde därför att utreda förutsättningar för en helt ny reningsanläggning. Utformningen av den planerade vattenreningsanläggningen är den som utretts som både den bästa och mest lämpliga. Renova arbetar redan idag enligt rutiner för att minimera verksamhetens påverkan på miljön. Villkorshalterna för suspenderat material som Renova föreslagit ligger i nivå med flera andra anläggningar med liknande verksamhet. Dessa bedöms kunna klaras med den nya reningsanläggningen samt med gällande arbetsrutiner.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljöprövningsdelegationen delar i huvudsak de bedömningar med förslag till villkor 18 som framgår av Länsstyrelsens yttrande. Härutöver gör delegationen följande ändringar, kommentarer och särskilda överväganden.

Villkor 18

Miljöprövningsdelegationen anser att det även behövs villkor om pH i utgående vatten. Det värde som föreskrivs är vanligt förekommande och har beslutats för flera liknade anläggningar och bedöms kunna uppfyllas även i utgående vatten från denna anläggning.

I ett villkor med begränsningsvärde ska det framgå hur villkoret ska kontrolleras. Hur noggrant kontrollen ska anges är dock en avvägningsfråga. Av praktiska skäl kan det vara lämpligt att överlämna detaljerna i kontrollen till det kontrollprogram som gäller för verksamheten. En minsta omfattning av kontrollen bedöms dock rimlig att föreskriva för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig villkorsuppföljning.

Miljöprövningsdelegationen delar i princip Renovas uppfattning att det är rimligt att likartade anläggningar får liknade villkor. Varje provning sker dock utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet och den rättspraxis och kunskap som råder vid beslutstillfället. Det innebär att villkorens utformning även för tillsynes likvärdiga anläggningar utvecklas över tiden och en viss skillnad i villkorens utformning kan därför förekomma.

Övriga regleringar

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor för att förhindra att dagvatten blir stående på ytor där avfall lagras. Renova har accepterat syftet med det föreslagna villkoret men anser att det behöver förtydligas för att det ska vara möjligt att efterleva och kontrollera samt att det ska träda i kraft först om 12 månader när den nya reningsanläggningen finns på plats.

Den utredningsfråga (U1) som varit föremål för provning av slutliga villkor handlar enbart om föroreningsnivåer i behandlat dagvatten. Frågan om hur avfall ska lagras regleras redan i gällande tillstånd, bland annat i villkor 4 och 6. Delegationen kan därför inte, inom ramen för detta ärende, meddela ytterligare villkor som rör hur avfallet ska lagras. Det blir istället en fråga för tillsynsmyndigheten att följa upp i tillsynen över anläggningen.

Målsättningen, med utgångspunkt från bl.a. de allmänna hänsynsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken, är att så långt det är möjligt förebygga och minimera uppkomsten av förorenat vatten. Om avfallet återkommande riskerar att bli stående i vattnet medför det en ökad risk för urlakning och därmed högre belastning än nödvändigt på reningsverket. Miljöprövningsdelegationen anser utifrån kraven i de allmänna hänsynsreglerna om bästa möjliga teknik samt redan föreskrivna villkor att avfall ska förvaras så att mängden uppkommet förorenat vatten ska minimeras redan vid källan. Det är därför inte rimligt att något avfall ska lagras på ytor där det kan förutses att dagvattnet med någon som helst regelbundenhet blir stående. Detta är angeläget inte minst mot bakgrund av de förändringar som förutses till följd av prognostiserade klimatförändringar. Oförutsedda extremhändelser omfattas inte av detta resonemang.

Frågan om att avfall inom anläggningen vid höga flöden kan bli stående i vatten är inte en fråga som hanterats i ansökan eller som har tagits upp för provning av någon av remissinstanserna i beredningen att tillståndet som meddelades den 24 mars 2010, dnr 551-8841-2007. Det finns inte heller ett underlag för vad åtgärder för att undvika detta skulle innebära som kan ligga till grund för ett beslut.

Miljöprövningsdelegationen anser därför att detta är en fråga som inte omfattas av denna prövning.

Renova har redovisat att anläggningens dagvattenhantering kommer att utredas närmare i samband med reningsanläggningens detaljprojektering. Miljöprövningsdelegationen anser att denna fråga därför lämpligast hanteras inom ramen för tillsynen.

Övriga överväganden

Miljöförvaltningen anser att ytterligare utredningar krävs innan slutliga villkor kan beslutas, inte minst för att bedöma att bästa möjliga teknik används. I sitt yttrande över ansökan anser Miljöförvaltningen att Renova inte besvarat delar av Miljöprövningsdelegationens kompletteringskrav på ett sådant sätt att slutliga villkor kan beslutas, detta trots att ärendet är kungjort.

Miljöförvaltningen anser att Renovas svar på vald avrinningskoefficient är otillräckligt för att slutligt villkor avseende utsläpp till vatten ska kunna meddelas. Avrinningskoefficienten är en av parametrarna för att beräkna regnvattenflöden från olika typer av ytor och kan därmed användas för att beräkna dimensioneringen för reningsutrustning. Gryaab har i sina riktlinjer för olje- och slamavskiljare (2014-12-15) angett att avrinningskoefficienten ”vanligtvis kan sättas till 1”. Renova har istället räknat med en koefficient på 0,8. Som skäl har hänvisats till en rapport från Svenskt Vatten¹. I rapporten har de avrinningskoefficienter för samlad bebyggelse som rekommenderas i Svenskt Vattens P90 för dimensionering av ledningar utvärderats. Avrinningskoefficienter för bebyggelse, så som den ser ut idag, har tagits fram utifrån ett stort underlagsmaterial där hårdgörningsgraden bestämts med fjärranalys. Med hänsyn till resultaten från undersökningen av faktiska avrinningskoefficienter för olika bebyggelsetyper rekommenderar författarna att de i P90 rekommenderade värdena korrigeras och att en koefficient på 0,8 används för hårdgjorda ytor. Miljöprövningsdelegationen bedömer inte att det finns skäl att ifrågasätta Renovas utredning avseende dimensioneringen av slam- och oljeavskiljare och att denna kan godtas. Att dimensioneringen är riktig är en förutsättning för att reningsutrustningen ska klara de aktuella villkorsnivåerna.

Miljöprövningsdelegationen instämmer i miljöförvaltningens synpunkt om att inte recipientens eventuella tålighet ska vara avgörande för vilka utsläppskrav som ställs utan bästa teknik bör vara utgångspunkten för den reningsgrad som ska uppnås. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att den föreslagna ombyggnationen av reningsanläggningen i detta fall uppfyller hänsynsreglerna med avseende på bl.a. valet av bästa möjliga teknik och de rimlighetsavvägningar som ska göras när det gäller de föreslagna utsläppshalterna.

Renova har i detta ärende önskat svar på frågan om ordalydelsen "motsvarande rening" i gällande villkor 12 kan likställas med "motsvarande *mer effektiv* rening". Bedömningen av vad som utgör motsvarande eller bättre rening är en fråga som får avgöras av tillsynsmyndigheten. Det kan inte nu bli föremål för Miljöprövningsdelegationens överväganden.

---

¹ Svenskt Vatten Utveckling; Utvärdering av Svenskt Vattens rekommenderade sammanlagda avrinningskoefficienter, Rapport Nr 2013-05

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt, se bilaga.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har deltagit Martin Jansson, ordförande och Lena Thulin Plate, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Marika Lundmark, miljöhandläggare.

Martin Jansson

Lena Thulin Plate

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför underskrifter.

Bilaga: Hur man överklagar till Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Sändlista:

Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se

HaV, havochvatten@havochvatten.se

Kommunal nämnd för miljöskydd, miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se

Räddningstjänsten i Storgöteborg, raddningstjansten@rsgbg.se

Göteborg Stad – kretslopp och vatten, kretsloppochvatten@kretsloppochvatten.goteborg.se

Göteborgs kommun, Stadsledningskontoret, 404 82 Göteborg (aktförvaring)

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län har den 14 september 2016 med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) förordnat att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härfter införas i Post- och Inrikes Tidningar samt ortstidningen Göteborgs-Posten.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen, (adressen framgår av beslutet) och hos kommunkansliet i berörd kommun.

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Var ska beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt.

Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Adressen framgår av beslutet.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **senast den 19 oktober 2016.**

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat.

I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, personnummer/
organisationsnummer och
telefonnummer,

- vilket beslut ni överklagar t.ex. genom att
ange beslutsdatum och ärendets
diarienummer samt

- hur ni anser att Länsstyrelsens beslut ska
ändras och varför det ska ändras.

Om det finns motparter i ärendet bör ni
ange deras namn, adress, och
telefonnummer.